

JAANA KOKKO
SALLA TYKKÄ

Platser vi beser

31.10 – 24.11.2024

galerie anhava

Fredrikinkatu 43
FI-00120 Helsinki
Fredriksgratan 43
FI-00120 Helsingfors
Tel. +358 (0)9 669 989
galerie@anhava.com
www.anhava.com
ti-pe 11-17 ti-fr
la-su 12-16 lö-sö

På **Jaana Kokkos** och **Salla Tykkäs** gemensamma utställning visas nya foto- och videoverk som är gjorda 2017–2024. Verken utgår från reella geografiska platser där händelser i vår tid förtätas och vidgas. Gemensamt för Tykkäs och Kokkos arbete är en stark infallsvinkel med utgångspunkt i det personliga. Transgenerationella frågor kring genotyp och platstillhörighet granskas med dokumentärt grepp. De tidskrävande filmningarna, arkivkällorna, personintervjuerna och konstnärernas personliga närvaro både syns och hörs i verken.

Salla Tykkä har allt sedan år 2000 med bild och ljud bandat in miljön kring hennes arbetsrum i östra Helsingfors: företags gårdsområden, skogsdungar, vägar och vägrenar. Materialet bildar grunden för utställningsverket *Testamente* (30 min, 2024) med rörlig bild samt för de fotografiska verken *Contact 1–3* (2024) och *Sheet 1–3* (2024).

Tykkäs verk studerar dels platser, dels tekniken för upptagning och bildframställning. Liksom vår blick kan inte heller en bild någonsin vara neutral. I de multipel exponerade rutorna, tagna med filmkamera, och i serierna med sådana rutor granskar konstnären kritisk frågan om våra iakttagelsers godtycklighet genom att lyfta fram det subjektiva och ideologiska i vårt sätt att se. Via de stora kontaktkopiorna synliggörs konstnärens val och beslut i själva fotograferandet och dess upprepning.

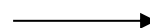
Tillsammans med de fotografiska verken belyser filmen *Testamente* värdeskapandet genom att rita stigar som förenar å ena sidan familjens och hemmets, å andra sidan företagandets och arbetets världar. På industritomternas bakgårdar, i skogsdungar och rännstenar ligger marknadsekonomin kasserade varor. Denna materia och den mänskliga arbetskraft med vilken den tillverkats förlorar sitt penningvärde i det ögonblick den inte längre används. Efterhand som hantverkarnas verkstäder och småindustrin viker undan för storföretag och nya bostadsområden förblir deras historia oskriven.

Jaana Kokkos filmer *Itä* (Öst, 30 min, 2024) och *Vihreä maa* (Den gröna jorden, 30 min, 2024) blir färdiga till denna utställningen. Händelserna i verken överlappar varandra tidsmässigt samtidigt som platsernas historia varierar; tillsammans bidrar de till att foga samman de fragmentariska elementen. Kokkos arbetsmetod är att samla bildmaterial under flera års tid och återkomma till samma ställen för att gräva fram dess historia och varierande aspekter. Med varje filmning och fotografering tar manuskriptet ett steg framåt samtidigt som slumpen ges en chans. Glömska och luckor skapar oreda i invanda mönster för hur berättelser framskrider.

Itä (Öst) utspelas i byn Potoskavaara vid sjön Heinäjärvis strand i Norra Karelen, på släkternas fosterjord, vid gränsen. Glesbygdens träd och vattendrag, döda och levande generationer, ukrainska säsongarbetare och guddotterns sommarbröllop. Sommarens ljus i öster, där också **Elias Lönnrot** vandrade 1828. För platsens skrivna historia svarar just Lönnrot, och den har fått ett minnesmärke.

Vihreä maa (Den gröna jorden) utspelas på landsbygden i Lettland. Dess centrala bild, dess historiska figur, är **Rasma Bruzītes** betongskulptur av en kolchosarbetare från 1952 som på olika sätt speglar både personligt och statligt minne. Verkets huvudpersoner, de tidigare kolchosarbetarna **Irēna**, **Vera** och **Lūcija**, går igenom sina erfarenheter, erbjuder en chans att se förluten tid och deltar öppet i den performance som de erbjuds. Filmens titel utgår från idén om den gröna, bördiga jorden och det är identisk med titeln på den lettiska författaren **Andrejs Upīts'** klassiska bok, ett typiskt sovjetiskt verk som filmens unga litteraturforskare **Arnis** fördjupar sig i. Den gröna jorden är tredje delen i Kokkos *Baltikumtrilogi*.

Jaana Kokko
Salla Tykkä

Jaana Kokko är en konstnär bosatt i Helsingfors. Hennes verk har visats på separat- och grupputställningar och på filmfestivaler både i Finland och internationellt. Bland grupputställningarna kan nämnas följande: Tallinna Kunstihoone (2024, 2016); Villmanstrands konstmuseum (2022), National Gallery of Art, Vilnius (2022); Latvian National Museum of Art, Riga (2022); Botkyrka Konsthall, Sverige (2023, 2012, 2011). Bland separatutställningarna kan nämnas Valka Museum of Local History, Lettland (2022), Galleria Oksasenkatu 11 (2017), Joensuu konstmuseum (2017), Center for Contemporary Art 'Optica', Montréal (2009 ja 2016), Moderna Museet, Stockholm (2012), Universitetsgallerierna i Rovaniemi och Tartu (2015) samt Finlands Stockholmsinstitut (2015). Jaana Kokkos verk ingår i Statens konstsamling och Botkyrka Konsthalls samling. Parallellt med sitt konstnärliga arbete har Kokko föreläst och undervisat bl.a. vid Bildkonstakademin, Åbo Konstakademi, Lettlands konstakademi, Estlands konstakademi samt Nürnberg Akademie der Bildende Künste.

Tack: Centret för konstfrämjande Taike, Avek / Milla Moilanen, Greta och Wilhelm Lehtinens stiftelse, Oskar Öflunds stiftelse, Linnamo stiftelse och Petri Kuokka.

Salla Tykkä arbetar med fotografi och rörlig bild. Hon har haft talrika separatutställningar och hennes verk har visats på grupputställningar såväl i Finland som utomlands. Hennes senaste separatutställningar: Södertälje Konsthall (2022), Galerie Anhava (2020), Wäinö Aaltonens museum (2019), Ludvig Museum, Budapest (2019) samt M – Museum Leuven (2016). Tykkäs verk har också visats på många grupputställningar, varav de senaste har varit Artspace Boan, Seul (2023); Kunstmuseum St. Gallen (2022), Momentum kunsthall, Moss (2019), Denver Art Museum (2017), Kunsthalle Stavanger (2017) och Museum of Contemporary Art, Marseille (2017). Tykkäs filmer har visats på många filmfestivaler. Salla Tykkäs verk ingår i inhemska och utländska samlingar, däribland The Art Institute of Chicago, Helsingfors konstmuseum HAM, Herbert F. Johnson Museum of Art, New York; Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam; Collection Lambert, Avignon; Centre Pompidou, Paris; Museet för nutidskonst Kiasma, Helsingfors; Jumex Collection, Mexico City; NY; Louisiana Museum of Modern Art, National Gallery of Australia, Saastamoinen stiftelsen, Finlands fotografiska museum samt FMAC, Geneve. År 2016 tilldelades Tykkä AVEK-priset för mediekonst. Hennes verk Lasso deltog i Venedigbiennalens huvudutställning State of Mankind 2001 och verket Giant fick priset Canon Tiger Award på Rotterdams 43 filmfestival 2014.

Tack: AVEK/Milla Moilanen, Oskar Öflunds stiftelse, Bildkonstakademin, Centret för konstfrämjande Taike, Tuukka Kaila, Toni Vallasjoki och Värivedostusosuuskunta Värinä